

УДК 616.314 – 002.4 – 053.2:616.21

Л.Ф. Каськова, Є.Г. Тюгашкіна

ПОКАЗНИКИ КАРІЕСУ В ДІТЕЙ ІЗ ХВОРОБАМИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ

Вищий державний навчальний заклад України
«Українська медична стоматологічна академія»

Проведення епідеміологічного обстеження дітей - це важливий фактор для прогнозування виникнення стоматологічних хвороб у дітей, планування програми профілактики з урахуванням екологічних, соціальних факторів, а також стану здоров'я дітей, особливо хвороб органів дихання, які впливають на стан порожнини рота безпосередньо [1-7].

Метою нашого дослідження було вивчення показників карієсу в дітей із хворобами органів дихання м. Луганська й області та порівняння їх із показниками здорових дітей.

Матеріали та об'єкти дослідження

Ми обстежили 552 дитини віком 6-12 років. Із них 280 дітей – із хворобами органів дихання (основна група) та 272 дитини практично здорові (контрольна група). Дослідження проводили з урахуванням віку дітей, тобто діти були розподілені на вікові групи – від 6 до 12 років.

Поширеність карієсу тимчасових та постійних зубів визначали відсотком осіб, які мають каріозні, пломбовані та видалені зуби з приводу ускладнень карієсу. У дітей усіх вікових груп інтенсивність карієсу визначали за показниками кп та КПВ зубів. Результати обстеження опрацьовані методом варіаційної статистики. Вірогідними вважалися показники при $p \leq 0,05$.

Результати дослідження та їх обговорення. Ми виявили, що поширеність карієсу тимчасових зубів у дітей 6 років основної групи становить $82,1 \pm 6,2\%$, у дітей контрольної групи - $80,0 \pm 6,4\%$ (табл.1). Тобто відсутня різниця показника, що вивчався в дітей із хворобами органів дихання та здорових дітей. Із віком поширеність карієсу тимчасових зубів збільшується як в основній, так і в контрольній групі та досягає максимуму в 9-річному віці. У зв'язку із заміною тимчасових молярів на премоляри поширеність карієсу в дітей 10-років зменшується в обох групах спостереження. У 11-річному віці триває заміна тимчасових зубів на постійні і кількість дітей, які мають уражені карієсом тимчасові зуби, значно зменшується. Така ж тенденція спостерігається і у віці 12 років. Вірогідна різниця показника поширеності карієсу тимчасових зубів у дітей груп спостереження виявлена лише у віці 8 та 12 років, хоча цифрові показники завжди гірші в дітей із хворобами органів дихання.

Вивчення показника інтенсивності карієсу тимчасових зубів виявило його різницю між групами спостереження у віці 8 та 12 років. У всіх інших вікових групах інтенсивність карієсу за показником кп зубів була також вищою в дітей основної групи, але результати не були вірогідними.

Карієс постійних зубів виявлений уже в 6-річних дітей (табл.2). Діти із хворобами органів дихання мають уражені карієсом зуби в 3 рази частіше, ніж здорові. З віком збільшується кількість дітей, які мають карієс постійних зубів, у обох групах спостереження, але в дітей основної групи цей показник завжди вищий, ніж у контрольній. З віком різниця між показником досліджуваних груп зростає та в 12 років набуває максимуму серед досліджуваних груп.

У всіх вікових групах інтенсивність карієсу постійних зубів була вищою в дітей із хворобами органів дихання. Ураженість карієсом у дітей основної групи майже в 2 рази вища, ніж контрольної, а у віці 12 років вона досягає найбільшого значення.

Інформативним є вивчення показника інтенсивності карієсу в дітей, які мають карієс (табл.3). Вірогідна різниця цього показника між групами здорових дітей та дітей із хворобами органів дихання виявлена у віці 7, 9,10,11 та 12 років. Це свідчить про знижену резистентність твердих тканин зубів у дітей основної групи.

У 6-річному віці в 100% дітей уражені перші постійні моляри. Каріозний процес локалізується на жувальній поверхні зубів. Це пояснюється недостатньою зрілістю емалі в цей віковий період та анатомією жувальної поверхні цих зубів.

У дітей 11 років основної групи спостерігається ураження інших груп зубів, чого не виявлено в дітей контрольної групи. У 14,6% випадків виявлено ураження різців та в 9,75% випадків ураження премолярів у дітей із хворобами органів дихання, тоді як у дітей контрольної групи збільшується ураженість перших постійних молярів.

Отже, наші дослідження показали, що діти із хворобами органів дихання мають вищі показники ураженості карієсом, ніж здорові діти. Це спонукає до подальшого вивчення стоматологічного статусу та гомеостазу порожнини рота в цієї групи дітей із метою проведення профілактичних заходів у них. Заходи, спрямовані на підвищення резистентності твердих тканин зубів у дітей із хворобами органів дихання потрібно розпочинати в найближчі терміни після прорізування.

Література

1. Косенко К.Н. Эпидемиология основных стоматологических заболеваний у населения Украины и пути их профилактики : дис. ... доктора мед. наук: спец. 14.01.22 / Косенко Константин Николаевич. – О., 1993. – 263 с.
2. Руденко М.М. Состояние стоматологического статуса у школьников из различных регионов Украины / М.М. Руденко, В.С. Бондаренко, Ю.Н. Коваль, Н.Ф. Коновалов // Вісник стоматології. – 1998. – №2. – С. 77-79.
3. Вербицкая А.В. Показатели распространенности и интенсивности

кариеса зубов у детей в возрастном аспекте / А.В. Вербицкая // Український стоматологічний альманах. – 2005. – №2. – С.39 – 41.

4. Стоматологическая профилактика у детей : [руков. для студентов и врачей] / В.Г. Сунцов, В.К. Леонтьев, В.А. Дистель, В.Д. Вагнер – Н.Н.: НГМА, 2001. – 141 с.

5. Хоменко Л. О. Ураження карієсом зубів дітей дошкільного віку з різним соматичним статусом / Л. О. Хоменко, Т. П. Мурланова, Н. В. Біденко // Вісн. стоматології. – 2005. – №2. – С.103–104.

6. Хоменко Л.А. Поражаемость и тенденция развития кариеса постоянных зубов у детей 6-14 лет / Л.А. Хоменко, Е.Ф. Кононович, Ф.З. Эль Муттаки // Современная стоматология. – 2002. №1. – С.47-49.

7. Мониторинг стоматологической заболеваемости у детей Украины / Деньга О.В., Иванов В.С., Гороховский В.Н. [и др.] // Дентальные технологии. – 2003. – № 6(14). – С.2-6.

Стаття надійшла
8.10.2009 р.

Резюме

Изучение интенсивности и распространенности кариеса временных и постоянных зубов у детей из заболеваниями органов дыхания показало отличие этих показателей от здоровых детей. Значительный прирост кариеса у детей основной группы требует проведения профилактических мероприятий в ближайшие сроки после прорезывания.

Ключевые слова: дети, временные и постоянные зубы, кариес, распространенность и интенсивность кариеса, заболевания органов дыхания.

Summary

The conducted study of the intensity and prevalence of temporary and permanent teeth in the children with the respiratory apparatus diseases has fixed the difference between the received indices in comparison with the same indices

of the healthy children. The significant caries increase in the children of the main group demands taking some preventive measures at the nearest term after teeth eruption.

Key words: children, temporary and permanent teeth, caries, caries intensity and prevalence, respiratory apparatus disease.

Таблиця 1

Показники карієсу тимчасових зубів у дітей 6-12 років

Вік, років	Групи дітей	Стать, кількість	Поширеність карієсу		Інтенсивність карієсу за показником КП
			абс.	%	
6	основна	всього-39	32	82,1±6,22	4,74 ±0,43
	контрольна	всього 40	32	80,0±6,41	4,1 ±0,45
P				>0,05	>0,05
7	основна	всього 40	34	85,0±5,72	5,22 ±0,41
	контрольна	всього 38	32	84,2±5,99	4,68 ±0,36
P				>0,05	>0,05
8	основна	всього 41	37	90,2±4,69	5,68 ±0,4
	контрольна	всього 37	32	86,5±5,7	3,78 ±0,34
P				>0,05	<0,01
9	основна	всього 40	37	92,5±4,22	3,1 ±0,19
	контрольна	всього 39	36	92,3±4,32	2,59 ±0,28
P				>0,05	>0,05
10	основна	всього 39	35	89,7±4,92	2,72 ±0,22
	контрольна	всього 40	35	87,5±5,29	2,47 ±0,23
P				>0,05	>0,05
11	основна	всього 41	24	58,5±7,79	1,17 ±0,17
	контрольна	всього 40	21	52,5±7,99	1,05 ±0,19
P				>0,05	>0,05
12	основна	всього 40	15	37,5±7,75	0,75 ±0,17
	контрольна	всього 38	11	28,9±7,46	0,37 ±0,1
P				>0,05	<0,05

Таблиця 2

Показники карієсу постійних зубів у дітей 6-12 років

Вік, років	Групи дітей	Стать, кількість	Поширеність карієсу		Інтенсивність карієсу за показником КПУ
			абс.	%	
6	основна	всього-39	3	7,69±4,32	0,10 ±0,06
	контрольна	всього 40	1	2,5±2,5	0,03 ±0,025
P				>0,05	>0,05
7	основна	всього 40	7	17,5±6,08	0,68 ±0,24
	контрольна	всього 38	6	15,78±5,99	0,37 ±0,15
P				>0,05	>0,05
8	основна	всього 41	11	26,82±7,01	0,88 ±0,24
	контрольна	всього 37	7	18,9±6,53	0,49 ±0,18
P				>0,05	>0,05
9	основна	всього 40	14	35±7,64	1,50 ±0,32
	контрольна	всього 39	11	28,2±7,3	0,72 ±0,22
P				>0,05	<0,05
10	основна	всього 39	17	43,58±8,04	2,00 ±0,37
	контрольна	всього 40	15	37,5±7,75	1,10 ±0,24
P				>0,05	<0,05
11	основна	всього 41	27	65,85±7,5	2,88 ±0,4
	контрольна	всього 40	17	42,5±7,92	1,23 ±0,27
P				<0,05	<0,01
12	основна	всього 40	30	75,0±6,9	3,00 ±0,37
	контрольна	всього 38	22	57,9±8,1	1,16 ±0,2
P				>0,05	<0,01

Таблиця 3

Інтенсивність карієсу в дітей, які мають карієс, за показником КПВ

Вікові групи	Показник КПВ у здорових дітей	Показник КПВ у дітей із хворобами органів дихання	Показник вірогідності
6	1,00	1,33±0,33	P>0,05
7	2,33±0,42	3,86±0,14	P<0,01
8	2,57±0,43	3,27±0,30	P>0,05
9	2,55±0,34	4,28±0,32	P<0,01
10	2,93±0,34	4,59±0,33	P<0,01
11	2,88±0,35	4,37±0,35	P<0,01
12	2,00±0,20	4,00±0,32	P<0,01